

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
1 februari 2017

Paragraf
§ 18

Diarienummer KS-2016/2712.912

Rapport Intern kontroll intäkter - svar på revisionskrivelse

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 9 januari 2017, överlämnas till Huddinge kommuns revisorer som svar på revisionskrivelsen "Revisionsrapport: Intern kontroll intäkter".

Sammanfattning

Kommunens revisorer har med stöd av KPMG genomfört en granskning av intern kontroll rörande intäkter inom kommunen. Syftet med granskningen har varit att kartlägga och belysa kommunens väsentliga intäktsflöden och översiktligt bedöma nyckelkontroller i processerna som är kopplade till intäkterna. Därutöver också granska om kommunens redovisade intäkter är fullständiga samt korrekt beräknade och periodiserade.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att rutiner för månatlig fakturering fungerar bra och att det finns rutiner för att fånga upp och bedöma intäkter som ännu inte fakturerats. Den största risken för fel bedöms finnas inom riktade statsbidrag.

Revisionskrivelsen lämnar utifrån granskningens resultat tre rekommendationer. Dessa handlar om att upprätta processbeskrivningar inom de områden där sådana saknas, att intäkter blir föremål för uppföljning i internkontrollplanerna samt att fakturering inom äldreomsorgens verksamhetsområde periodiseras.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 9 januari 2017, som svar på revisionskrivelsen, "Revisionsrapport: intern kontroll intäkter".

Beslutet delges

Huddinge kommuns revisorer

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

HUDDINGE
KOMMUN

HANDLÄGGARE
Nordeman, Pia
08 - 535 313 61
Pia.Nordeman@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Rapport Intern kontroll intäkter – svar på revisionskrivelse

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 9 januari 2017, överlämnas till Huddinge kommuns revisorer som svar på revisionskrivelsen ”Revisionsrapport: Intern kontroll intäkter”.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har med stöd av KPMG genomfört en granskning av intern kontroll rörande intäkter inom kommunen. Syftet med granskningen har varit att kartlägga och belysa kommunens väsentliga intäktsflöden och översiktligt bedöma nyckelkontroller i processerna som är kopplade till intäkterna. Därutöver också granska om kommunens redovisade intäkter är fullständiga samt korrekt beräknade och periodiserade.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att rutiner för månatlig fakturering fungerar bra och att det finns rutiner för att fånga upp och bedöma intäkter som ännu inte fakturerats. Den största risken för fel bedöms finnas inom riktade statsbidrag.

Revisionskrivelsen lämnar utifrån granskningens resultat tre rekommendationer. Dessa handlar om att upprätta processbeskrivningar inom de områden där sådana saknas, att intäkter blir föremål för uppföljning i internkontrollplanerna samt att fakturering inom äldreomsorgens verksamhetsområde periodiseras.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 9 januari 2017, som svar på revisionskrivelsen, ”Revisionsrapport: intern kontroll intäkter”.

Beskrivning av ärendet

På uppdrag av kommunens revisorer har KPMG genomfört en granskning av kommunens interna kontroll av intäkter. Syftet med granskningen har varit att kartlägga och belysa kommunens väsentliga intäktsflöden och samtidigt

översiktligt bedöma kontroller i processerna kring intäkterna. Därutöver har granskningen också omfattat om kommunens redovisade intäkter är fullständiga och korrekt beräknade och periodiserade.

Granskningen har inriktats på hanteringen av intäkter av väsentlig ekonomisk betydelse för kommunen för åren 2015 och 2016 och har fokuserat på att belysa kommunens rutiner, inte primärt att hitta enskilda felaktigheter. Granskningen har genomförts genom dokumentstudie av relevanta dokument, intervjuer med berörda tjänstemän, kartläggning av flöden, kartläggning och bedömning av kontroller samt stickprov.

Den första delen av rapporten redovisar övergripande olika intäktsprocesser. Respektive förvaltning ansvarar för sin nämnds fakturering. Viss hantering sköts centralt av kommunstyrelsens förvaltning (KSF) såsom integrationer från försystem och filinläsning och matchning av betalningar. Även filer till och från inkassoföretag hanteras centralt men förvaltningarna är inblandade i processen.

Det konstateras att enligt kommunens attestinstruktion är avstämning av intäkter mot budget attestantens ansvar. Attestanten ansvarar också för att kontrollera inbetalningar inom det ekonomiska ansvarsområdet.

Inom områdena skatteintäkter och generella statsbidrag, brukaravgifter inom omsorg och äldreomsorg, interkommunala ersättningar grundskola och gymnasieskola, avgifter förskola, LSS-ersättningar från Försäkringskassan, ersättningar för arbetsmarknadsåtgärder från Arbetsförmedlingen, gatukostnadsersättningar, intäkter från Migrationsverket finns i rapporten en övergripande beskrivning av hur processerna ser ut. För hantering av flyktingbidrag hänvisas också till en separat granskningsrapport. Även rutiner för krav och påminnelser och olika faktureringsperiodicitet redovisas.

I den andra delen av granskningen redovisas större intäktsslag. År 2015 uppgick kommunens intäkter till 6 277 mnkr varav skatter och generella statsbidrag/utjämning uppgick till 5 116 mnkr och övriga intäkter till 1 161 mnkr. De områden som är utvalda är de där kommunens rutiner bedöms ha stor betydelse för intäkten. För dessa intäktsslag redovisas utfallet i diagram per månad och ackumulerat för augusti 2015 och 2016 samt för helår 2015 och avvikelser kommenteras. Det gäller exempelvis intäkter från Migrationsverket, statsbidrag från Skolverket, intäkter avseende personlig assistent, bygglovsavgifter, avgifter för barn- och skolbarnsomsorg, äldreomsorgsavgifter, bostads- och lokalhyror samt försäljning av verksamhet.

I en avslutande analys gör KPMG bedömningen att rutiner för månatlig fakturering fungerar bra i kommunen. Det finns rutiner för att fånga upp och bedöma intäkter som inte fakturerats. Störst risk för fel bedöms finnas i de riktade statsbidragen.

KPMG lämnar två rekommendationer i granskningsrapporten. Kommunen rekommenderas att upprätta processbeskrivningar inom de områden där sådana saknas. Det gäller skatter och generella statsbidrag, brukaravgifter inom omsorg, personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB) samt intäkter från Migrationsverket.

Intäkter ingår inte i planerna för uppföljning av intern kontroll. KPMG rekommenderar att även intäkter blir föremål för uppföljning i internkontrollplanerna, efter vederbörlig risk- och väsentlighetsanalys.

Utöver de två rekommendationer som lämnats av KPMG har kommunens revisorer lämnat ytterligare en rekommendation i revisionskrivelsen. De rekommenderar att fakturering inom äldreomsorgen samt lokalhyror och bostadshyror periodiseras.

Förvaltningens synpunkter

Revisorernas tre rekommendationer utgör rubriker nedan och förvaltningens synpunkter och förslag till svar redovisas under respektive rubrik. Kommunstyrelsens förvaltning har haft kontakt med social- och äldreomsorgsförvaltningen angående de rekommendationer som berör förvaltningens ansvarsområde och social- och äldreomsorgsförvaltningen har lämnat uppgifter om rutiner och vilka åtgärder som genomförts eller kommer att genomföras. Dessa har arbetats in i kommunstyrelsens förvaltnings synpunkter och förslag på svar nedan.

Processbeskrivningar upprättas över kommunens intäktsprocesser

I granskningsrapporten framgår att av de granskade områdena saknas processbeskrivningar inom skatter och generella statsbidrag, brukaravgifter inom omsorg, personlig assistans enligt SFB samt intäkter från Migrationsverket.

Beskrivningen i rapporten avseende skatteintäkter och generella statsbidrag stämmer i huvudsak väl överens med kommunens processer. Till stora delar är processen gemensam för samtliga kommuner och beskriven av Sveriges kommuner och Landsting (SKL). Arbetsgången är väl inarbetad och skatteverkets underlag för utbetalning av skatter och generella statsbidrag stäms av och kvitteras av kommunen. Rådet för kommunal redovisning (RKR) reglerar i rekommendationer hur skatteintäkter ska periodiseras och

värderas och hur statsbidrag ska redovisas. Kommunstyrelsens förvaltning ska dokumentera processen för Huddinge kommun.

Avseende omsorgsavgifter inom äldreomsorg och funktionshinder finns en processbeskrivning som inte är fullt uppdaterad. Under 2016 har arbetssättet kring intäkter förändrats i och med att kommunen från 2017 börjar arbeta med att ersätta utförare utifrån utförd tid i stället för beställd tid. Denna förändring påverkar även processen kring omsorgsavgifterna varför en uppdatering av processbeskrivningen är planerad att göras under 2017.

När det gäller intäkter inom personlig assistans enligt SFB finns enligt Social- och äldreomsorgsförvaltningen en beskrivning av hur processen går till. Den behöver som alla processbeskrivningar kontinuerligt ses över för att stämma överens med arbetssätt och det arbetet kommer social- och äldreomsorgsförvaltningen göra under 2017.

Gällande processbeskrivningar för intäkter från Migrationsverket har social- och äldreomsorgsförvaltningen under 2016 arbetat med att komma i fas med återsökning av bidrag. Inför 2017 förändras Migrationsverkets rutiner för hur ersättning kommer att betalas ut till kommunerna och i samband med detta kommer social- och äldreomsorgsförvaltningen att upprätta en processbeskrivning.

Intäkter blir föremål för uppföljning i internkontrollplanen, efter vederbörlig risk- och väsentlighetsanalys

Som beskrivs i granskningsrapporten så finns inga särskilda åtgärder redovisade i nämndernas internkontrollplaner. Men i syfte att säkerställa rätt hantering av intäkter och minimera risker gör varje förvaltning regelbundet ett antal kontroller.

Inom ekonomiprocesserna sker sedan tidigare ett kommungemensamt arbete med att utveckla den interna kontrollen. Under 2017 ska det arbetet förstärkas genom att tillsätta en särskild arbetsgrupp med representanter från varje förvaltning. I deras arbete kommer ingå att göra en riskanalys inom området intäkter, utreda hur eventuella risker bör hanteras och vid behov föreslå lämpliga systematiska kontroller.

Fakturering inom äldreomsorgen samt lokalhyror och bostadshyror periodiseras.

Social- och äldreomsorgsförvaltningen har lämnat uppgift till kommunstyrelsens förvaltning att det inom äldreomsorgen sker en periodisering av intäkter, både vad gäller omsorgsavgifter och lokal- och bostadshyror. I enlighet med fullmäktiges beslut sker månatligen fakturering

av omsorgsavgifter i efterskott och för varje period uppskattas och reserveras de intäkter som ännu inte har fakturerats men som hör till perioden. Vad gäller hyror sker fakturering både i förskott, innevarande period samt i efterskott beroende på vilken verksamhet som avses inom förvaltningen. Även här sker periodisering till rätt period oavsett om fakturering sker i förskott eller i efterskott. Kommunstyrelsens förvaltning uppfattar det därför som att social- och äldreomsorgsförvaltningen redan arbetar i enlighet med revisorernas rekommendation och att inga ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Vesna Jovic
Kommundirektör

Mats Öberg
Ekonomidirektör

Pia Nordeman
Redovisningschef

Bilagor

Bilaga 1: Revisionsskrivelse 2016-10-24

Bilaga 2: Granskningsrapport intäkter

Beslutet delges

Huddinge kommuns revisorer